

Marocko 10-24 november 2004.

Deltagare:

Sten Wikström, Fole, Gotland (reseledare)
Ann Wikström, Fole, Gotland (chaufför)
Mari Wikström, Uppsala
Fredrik Gustafsson, Uppsala

Inledning:

Sten och Ann hade det trevliga nöjet att åka till Marocko med Gotlands Ornitologiska Förening (GOF) till Marocko den 19-24 februari 2004. Den resan var så fantastisk, trevlig och givande, så att vi med glädje redogjorde för den för vår dotter och hennes sambo som är nya fågelskådare. De kände sig mycket sugna på att åka till Marocko. Sagt och gjort, så beställde vi en egen resa. Vi tyckte att GOF:s veckoresa blev lite tidspressad, så vi bokade en 2-veckorsresa, för att ta det lite lugnare. Dels ville vi ha lite mer tid för sol och bad och dels ville vi ha mer tid att studera fåglarna, nu när vi glada amatörer inte hade alla experter från GOF med oss.

Målsättning:

2 veckors kravlöst njutskådande ihop med familjen i lugnt tempo med tid att uppleva landet, och videofilma lite. Vi ville också testa om vi 4 skådare med begränsad erfarenhet fixar att hitta och artbestämma aktuella fåglar samt ta oss fram i ett arabisk-/fransktalande land. Med facit i hand uppfylldes målsättningarna mer än väl, och vi slapp bilhaverier och magsjuka. Vi hittade 142 arter och de flesta sågs under bra förhållanden vid flera tillfällen.

Sten och Mari

Beställning:

Vi bokade en 2-veckorsresa med Apollo på Hotell Anezi i Agadir som bas. Hyrbil bokades hemifrån. Inga hotell på våra utflykter var bokade i förväg, eftersom vi bara var 4 personer

och utan planerad rutt. Information om Marocko har vi hämtat från reseberättelser på Internet (främst de 2 som gällde höstresor) samt Dave Goosneys häfte om södra Marocko och Patrick and Féodora Bergiers "A birdwatchers' guide to Morocco" som båda finns i Naturbokhandeln. Som karta användes World-Map Marokko 1:800 000 inköpt i Stockholm. Goosneys bok är fortfarande användbar pga sin enkelhet trots att den är 10 år gammal.

Vädret:

Vädret kan vara nyckfullt med regn och blåst enligt gamla reserapporter. Vi begåvades dock med sol och vackert väder alla dagar. De första dagarna var blåsiga med sandstorm men för övrigt vindstilla. Temperaturerna var längs kusten 22-27 grader dagtid och runt 15 på natten. I inlandet var luften kristallklar som en marsdag i Sverige, lätt nattfrost och med solens hjälp drygt 10 grader mitt på dagen. I ökenområdena var det så stilla och tyst att man nästan hörde sin egen puls. Atlantens vatten bjöd på badtemperaturer omkring 20 grader.

Dagsprogram:

- 10 november: Stockholm-Agadir.
- 11 november: Agadir-Cap Rihr-Tamri-Agadir.
- 12 november: Agadir-Massa-Agadir.
- 13 november: Agadir-Souss-Agadir.
- 14 november: Agadir-Marrakech.
- 15 november: Marrakech-Oukaimeden-Ouarzazate.
- 16 november: Ouarzazate-Boumalne de Dadés-Tagdilt Tracks-Boumalne de Dadés.
- 17 november: Boumalne de Dadés-Tagdilt Tracks-Ouarzazate.
- 18 november: Ouarzazate-Soussdalen-Agadir.
- 19 november: Agadir-Cap Rihr-Tamri-Agadir.
- 20 november: Agadir-Massa-Sidi Ifni.
- 21 november: Sidi Ifni-Guelmim-5 mil s Guelmim-Sidi Ifni.
- 22 november: Sidi Ifni-Massa-Agadir.
- 23 november: Agadir-Souss-Agadir.
- 24 november: Agadir-Stockholm.

Dagbok:

10 november. Kl 9.00 avgick planet från Arlanda, och kl 16.00 lokal tid anlände vi till Hotell Anezi. Vi hade bokat en 3-rumslägenhet i ett annex till hotellet. Det blev mycket trappor att släpa saker i, men fin utsikt över hav och hamn från lägenheten. Vi började skådningen från vår balkong och fortsatte på en promenad ner till havet. *Trädgårdsbulbyl, tornfalk, medelhavstrut, gråsparv, klippduva, turkduva, svartstare, sammetshatta, sädesärta, koltrast, storskarv* blev dagens skörd. Sten fick också se en *stubbstjärtseglare*. Middag intog vi på marockorestaurangen Johara nedanför hotellet. Gott och genuint. Hit återkom vi fler kvällar.

11 november. Vi upptäckte att Agadir flaggade på halv stång. Efter ett samtal till Sverige fick vi reda på att Yassir Arafat hade dött. Halvstångsflaggningen varade ca en vecka till, men det var allt vi märkte av dödsfallet. Hämtade hyrbilen på Budget. Hyrbilspriserna är väsentligt högre i Marocko än i Spanien men slitaget på bilarna verkar mycket stort pga långa körsträckor och körning på icke belagda vägar. Vi hade egentligen beställt en Peugeot 306,

men fick en större Toyota Avensis med AC och stort bagageutrymme. Tack för det! Medan vi väntade på bilen såg vi i parken vid Budget *svarthätta*, *talgoxe*, trädgårdsbulbyl, sammetshatta, koltrast, *havssula* och *lövsångare*. Vi körde norrut. Vid Cap Rihr var det stark blåst från land och tomt på havsfågel. Vi såg endast 2 *småspov* stående nere mot havet. Norrsträckan gav *diademrödstjärt*, *svart stenskvätta*, *ökenvarfågel*, *svarthakad buskskvätta*, 1 bestämd *lagerlärka*, sädesärta, *rödnäbbad trut*, *silltrut*, *gransångare*, medelhavstrut och sammetshatta. Vi fortsatte förbi Tamri, men hittade inga eremitibisar. Men flodmynningen vid Tamri gav en hel del: *Gråhäger*, *silkeshäger*, *sothöna*, *rörhöna*, *stjärtand*, *bläsand*, *kricka*, *skedand*, *gluttsnäppa*, *kentsk tärna* och 2 fina obsar av *kungsfiskare*. Kvällens middag blev på en libanesisk restaurang, granne med gårdagens. Vi åt och njöt till arabisk livemusik.

12 november. Tidig morgon och avfärd mot Massa. På vägen *tofslärka* och *skator* med vackert glänsande ögonfläckar förutom vanliga arter som gråsparv, sädesärta, trädgårdsbulbyl, svartstare, tornfalk, svarthakad buskskvätta, diademrödstjärt, ökenvarfågel, turkduva, koltrast, gransångare och annat vi inte nämner varje dag i fortsättningen. Vi körde in vid skylten Massa, men lärde oss efter provkörning och kartstudier att det är närmare att köra in vid skylten Sidi Rbat eftersom man då kommer direkt ner i norra delen av staden intill reservatet. Mot naturreservatet noterade vi *hussparv*, *ladusvala*, *palmduva*, *bofink*, *rostgumpsvala*, *brunstrupig backsvala*, *häcksparv*, *kornsparv*, *svart rödstjärt*, *blåtrast*, *steglits*, *gulhämpling*. Artrikedomen fortsatte när vi kom ner till floden, trots den hårda blåsten, som gjorde tubkikande besvärligt: *Rallhäger*, *gråhäger*, *vit stork*, *flamingo*, *skedstork*, *bronsibis*, *silkeshäger*, *storskarv*, *gräsand*, *skedand*, *satterand*, *stjärtand*, *marmorand*, *brunand*, *sothöna*, *rörhöna*, *smådopping*, *vitögd dykand*, *större strandpipare*, *svartbent strandpipare*, *drillsnäppa*, *kärrensäppa*, *svartsnäppa*, *gluttsnäppa*, *myrspov*, *silltrut*, *medelhavstrut*, *rödnäbbad trut*, *kungsfiskare*, *brun kärnhök* och en *hökörn*, som snällt satte sig på berget för fina studier. På hemvägen drabbades vi fullt ut av sandstormar, som nästan förmörkade solen samt Agadirs värsta trafik. Trafiken i Agadirs södra del är som rusningstrafik norr om Stockholm med skillnaden att gatorna här också trafikeras av fotgängare, åsnor och 1000-tals mopeder utan lyse. Detta blev resans bästa kryssardag, 33 nya arter, och vi var mycket uppspelta vid artgenomgången och efterföljande middag. Fredrik hade alltid önskat att få se en rallhäger, så nu var resan redan räddad på 3:e dagen! På kvällen tog på en promenad upp i stan för att leta efter mat. Vi hittade en fiskrestaurang och kände oss sugna på fisk. Vi åt god sjötunga, men kände oss helt plötsligt som charterturister, då folk pratade svenska omkring oss.

13 november. Sovmorgon och frukost på balkongen i skinande sol och utan blåst! Hela denna dag ägnade vi åt Souss-mynningen med ett kort avbrott tillbaks till Agadir för resans enda måltid på Mc Donalds. Kör man från Agadir finns det ingen vägvisare, men man svänger mot höger vid trafikljuset vid reklamskylten Hotel Pyramid. Till skillnad från Massa som är en utmärkt lokal för änder är Soussmynningen en perfekt vadarlokal. Det blev många arter denna dag också: *Rödspov*, *myrspov*, *storspov*, *gluttsnäppa*, *kustsnäppa*, *brushane*, *strandskata*, *skärfläcka*, *skogssnäppa*, *drillsnäppa*, *kärrensäppa*, *småsnäppa*, *mosnäppa*, *styltlöpare*, *större strandpipare*, *kustpipare*, *roskarl*, *rödbena*, *gråhäger*, *skedstork*, *fiskgjuse*, *rödhake*, *ängsdiplärka*, *grässångare*, *skratmåsa*, *silltrut*, *medelhavstrut*, *kentsk tärna*, *storskarv* och *gräsand*. Några observationer var speciella, tex den stora pampiga flocken på >200 flamingo

och sedan en stor flock (ca 150 st) silkeshägrar. Bestämningssproblem: Silkeshäger med svarta fötter? Dessutom såg vi en *macchiasångare* flygande mellan några macchiabuskar innan den var spårlöst försvunnen. Vi stannade kvar till mörkret kom, för att försöka få höra *rödhalsad nattskärva*, men den ville inte spela. Vi vet inte om den alltid är tyst på hösten, eller om det var tillfälligt tyst? Dock lyckade gruppens flickor se en som flög över vägen och in i kungens park. De manliga deltagarna blev förstås mycket misstänksamma och frågade ut flickorna om alla detaljer. Först när vi träffat en engelsk skådare, lite längre uppåt vägen, som också hade sett en, så blev herrarna övertygade.

Dagen avslutades med god cous-cous på den marockanska restaurangen.

14 november. Nu var Ramadan slut, så vi vågade ge oss ut ur semesterorten Agadir för en långutflykt. Vi styrde över bergen mot Marrakech, och såg randiga berberekorrar och ”det vanliga” i fågelväg. Fredrik siktade en *kungsörn*, som snabbt försvann bakom bergen utan att vi andra fick se den. Detta blev mest en resdag, som gav dåligt kryssutbyte, *corp*, *härfågellärka* och *kohäger*.

Efter rekommendation ägnade vi eftermiddagen åt Marrakech. Vi fick tag på ett bra hotell till hyfsat pris strax utanför stadsmuren, Hotell Menara som kostade ca 400 kr per dubbelrum. Därifrån gick vi in i Medinan och tittade på de basarer som var öppna. Mycket var stängt inför förberedelserna av den stora avslutningsfesten efter Ramadan. När vi kom ut på det öppna torget strömmade festen emot oss. Vi gick runt ett varv och tittade på försäljning, ormtjusare, livemusik och alla matlagingsställen, där allt från kokta bönor till lammskallar lagades till. Alla grillade spett gjorde att rökridån tätnade mer och mer och luften kändes svår att andas. Vi satte oss på tredje våningen på en ”bar” och drack apelsinjuice och tittade på medan torget fylldes av allt mer folk. Störande var den helikopter som snurrade varv efter varv nära över oss med en jättelik kamera på utsidan. Detta skulle tydligen förevigas ordentligt.

Vi var inte riktigt så förtjusta i Marrakech som andra verkar vara. Vi tyckte att två timmar där var alldeles tillräckligt, men nu har vi sett staden. Dagens bästa var alla närobsar på hussparv inne i basaren. Vi kunde nästan klappa dem. I skymningen flög 1000-tals svartstarrar in till stadens träd. Mäktigt! Inte glömmer vi heller den vackra utsikten över Atlasbergens snöklädda toppar från hotellrummets balkong.

Middagen intog vi på hotellet. Det kändes nu som om vi behövde fly från stadens kakofoni.

15 november. Med stora förväntningar på nya spännande arter gav vi oss uppför Atlasbergen mot Oukaimeden. Man följer vägen söderut längs stadsmurens västra sträckning. De vanliga arterna följde oss längs vägen och spänningen steg med höjden. Vi såg ett ex av den marockanska rasen sädesärta, *forsärta*, *ringduva* och *nötskrika* innan vi nådde snötäcket långt före målet. Där stannade vi och pulsade runt i snön jagandes *grönfink*, *svartmes*, *koboltmes*, steglits, ängspiplärka, talgoxe och gulhämpling. En *minervauggla* satt alldeles bredvid bilen. Den var dessutom så snäll att den flög över vägen, så att alla i bilen kunde se den lika bra. När vi nådde skidorten, så började vi så småningom inse att här fanns inte en fågel pga det tjocka snötäcket! Jo, vi hittade en gråhäger och 3 svart rödstjärt, det var allt... Vi bestämde oss för att äta en lunch och åka vidare till Ouarzazate. På nervägen under snögränsen hittade vi *alptråka*, *sparvhök*, svart stenskvätta, en annan minervauggla och en *örnvråk*. Strax före solnedgången hittade Mari en stor falk på en klippa. Det dök strax upp en falk till. Efter mycket studier och senare litteraturgenomgång bestämdes de till *slagfalk*. Mari fick också tillfälle att handla 5 kristallstenar i olika färger. I mörkret körde vi in i centrum i Ouarzazate

där vi tog in på Hotell La Perle du Sud. Hotellet är nytt och fint, ligger vid gatans vänstra sida och man talade utmärkt engelska i receptionen. Pris ca 400 kr/dubbelrum.

16 november. Samma vackra väder som varje dag mötte oss, men temperaturen var bara +8 grader eftersom vi befann oss på hög höjd jämfört med tidigare. Slättlandet här ligger ca 1500 meter över havet! Solen stod högt och värmdes, så det kändes varmare än termometern visade. Vi stannade i en wadi utanför staden för att äta frukost. Då kom ca 40 vita storkar över oss och skruvade upp sig på termiken likt en rovfågelflock. Vi hade gott om tid att njuta innan de var för högt och långt bort. På en tråd satt en blåtrast, som vi studerade på nära håll. Den flög snart ner på marken och brydde sig inte om oss utan satt och åt på en gräshoppa. Som första ökenfåglar dök *vitkronad stenskvätta* och *ökentrumpetare* upp, annars det mesta av "det vanliga". Vi stannade vid en jättestor vattenreservoar en bit utanför staden. Där fanns det *skäggdopping*, *klippsvala*, rörhöna och miljoner röda gräshoppor, men annars var utdelningen mager.

Vi checkade in på Hotel Chems i Boumalne de Dadés. Det ligger i östra utkanten av staden precis ovanför backen och i kurvan. Här fanns dessutom balkong med fin utsikt över dalen. Väl incheckade tog vi en första tur på usla "vägar" till soptippen i Tagdilt Tracks, och hittade en *storfalk* som jagade gräshoppor i luften, bestämdes till trolig *berberfalk*. Vidare sågs örnvårk, *ökenberglärka*, *ökentrumpetare*, *ökenstenskvätta* och *berberstenskvätta*.

Under den vackra solnedgången med snöklädda berg på både Höga Atlas och Antiatlas körde vi till hotellet, där vi fick njuta av resans hittills läckraste mat. Efter en 3-rätters meny med harirasoppa, tajine och frukt blev vi garanterat mätta. Trumslagarpojarna hjälpte till att höja stämningen medan vi åt. Och med sovsäcken som tillskott var det inte ens kallt att sova. Priset för mat och uppehälle var mycket lågt.

Vandringsgräshoppa

17 november. Efter en delikat frukost med nygräddat varmt bröd och färskpressad apelsinjuice mm åkte vi ut till Tagdilt Tracks igen kl 7.15 med soluppgång och nattfrost. Denna gång valde vi asfaltsvägen mot Tagdilt ca en halv mil öster om staden. (men det stod annan bergsort på skylten). Först såg vi inte en enda fågel utan bara sislar och en sorts stora råttor i vägbankarna. Plötsligt slog det ner några stora fåglar på ett krön. När vi körde framåt, så skrämde vi upp 5 *svartbukiga flyghöns*. På bron efter lyckades vi se 2 *tjocknäbbad lärka* på nära håll. Nu började hela slätten fyllas av berberstenskvätta. Därefter kom en flock flyghöns

och satte sig på en kulle mycket långt bort. Efter mycket sökande visade sig flocken innehålla både svartbukiga och *vitbukiga flyghöns*. De flyttade sig några gånger, så till slut såg vi dem mycket tydligt och i bra ljus. Vi hörde ljudet av de svartbukiga. Härfågellärkor hörde vi från flera håll, och en studerades noggrant när den åt på en gräshoppa. Vi åkte en bit upp för Antiatlas, men såg mest tofslärka, sädesärta och svart röstjärt, så vi vände och åkte till byn Tagdilt i stället. Strax utanför byn uppenbarade sig både *stenökenlärka* och *sandökenlärka* på nära håll. I byn fanns hussparv samt berberstenskvättor i olika ålder och dräkt. Tillbaks på Tagdilt Tracks körde vi på de dåliga vägarna i riktning mot soptippen. Berberstenskvättorna blev bara fler och fler, men här fanns också gräshoppsjagande berberfalkar, örnvråk och härfågellärka. Vi vågade inte köra över wadin, så vi körde tillbaks samma väg mot Boumalne. Vi körde av från landsvägen på norra sidan och hittade direkt en örnvråk som visade upp sig sittande på toppen av en grushög. Nedanför grushögen hoppade ökentrumpetare runt. Vi stannade till i staden El Kelaa och tittade ner i floddalen. Där fanns det *mindre strandpipare*, kohäger, silkeshäger och gråhäger. På vägen tillbaks till Ouarzazate såg vi vitkronad stenskvätta och en del av det vanliga som tex diademröstjärt, som verkar finnas i hela Marocko i rikligt antal. En grönfink som var grönare än grönt fanns i en wadi tillsammans med klippsvala.

Vi tog in på samma hotell i Ouarzazate som på utresan. Praktiskt, för vi var igenkända och slapp fylla i hotellformulären denna gång.

18 november. Nu var det dags att påbörja tillbakaresan till Agadir. Vädret var fortfarande strålande med sol och klarblå himmel och vindstilla. Vi stannade till i den stora wadin väster om staden, där Agadivägarna möts. Mindre strandpipare, skogssnäppa, *enkelbeckasin*, gråhäger, klippsvala, ängspiplärka och ökentrumpetare hittades bland annat. Snart tilldrog sig två sångare allas vårt intresse. Vi hade dem ganska nära och kunde studera dem noggrant, men vad hjälpte det, när ingenting stämde med fågelboken. Någon ungfågel?

Vi stannade för lunch (sardiner, bröd, bananer och vatten) på en högslätt med en klippa bredvid. Det hördes ljud från klippan, men vi såg bara en örnvråk försvinna bakom klippan. Sten gav upp maten och tog fram tuben i stället, och hade snart lokaliserat en förmodad *stensparv*. Dock var alla eftersökningar förgäves. Den flög iväg utan att vi andra kunde verifiera fyndet.

Vi plockade fram Bergiers bok och läste om Soussdalen. I övre delen av dalen fanns det en arganaskog, som paret rekommenderade för flyttfåglar och rovfåglar. Vi var nog där fel årstid, för vi hittade inte något nytt även om vi såg illgröna grönfinkar, vackra diademrödstjärter och orädda svarthakade buskskättor. Det enda i rovfågelsväg var de vanliga tornfalkarna. Inte långt före Soussbron flög det upp en *svartvingad glada* ur en apelsinodling. Några seglare fick oss att stanna. Lyckan var stor, när nu hela gruppen fick chans att titta länge på ett tjugotal stubbstjærtsegelare. Paret Bergier rekommenderade också wadin vid bron, så vi tog en promenad i den. Inte där heller syntes något nytt, även om hussparv och ökenvarfågel tex visade upp sig fint. Hela flodbädden var rosa av döda gräshoppor. Det knastrade där vi gick och trampade på dem. Sista biten genom Agadir valde vi yttre ringleden för första gången. På kvällen hamnade vi på en restaurang med jazzmusik nere på strandvägen. Maten var visserligen god, men servicen var katastrofalt dålig, så det kändes som en riktig turistfälla.

19 november. Eremitibisarna skulle naturligtvis få en chans till, så vi åkte norrut. Först stannade vi vid en fin sandstrand. Fortfarande sol och vindstilla och inga havsfåglar att tala om. Mari hittade dock en *kustlabb* och fick se den äta upp maten från en medelhavstrut. Vi andra såg fågeln ordentligt när den la sig på vattnet och smälte maten och putsade fjädrarna. Vi gjorde ett stopp vid Cap Rihr. Inget till havs där heller men Mari såg en orm, som såg ut att jaga en svart stenskvätta. I byn nedanför fyren såg vi *hämpling*, hussparv och steglits. Före Tamri stannade vi vid flodmynningen, eftersom det varit mycket fågel där förra gången. Vi började studera sångare i vassen, men det visade sig att alla var gransångare. Rätt som det var stod det en ung pojke bredvid oss och sa ibis. Vi tog ingen notis om honom förrän han och Fredrik samtidigt pekade upp mot berget söder om vägen. Det var som om hela berget lyfte sig och förmörkade solen när en stor del av Marockos population *eremitibis* lyfte på en gång! Vi hann aldrig räkna, det gick alldeles för snabbt innan fåglarna slog ner igen. Men en gissning på 150-200 st drog vi till med i alla fall. Några satte sig på bergets nersida och de blev naturligtvis väl studerade i tuberna. Medan Ann ställde in tuben åt pojken, så hittade Mari en *biätare*. Nu blev det förvirring i gruppen! Vad skulle vi titta på? Pojken fick i alla fall en sedel under ömsesidig glädje. Under tiden slog sig en grupp eremitibis ner vid flodstranden, och det gick att kryssa sig fram mellan buskarna och få dem på ca 30 m håll. Vi skrämde biätaren en bit bort, men den satt hela tiden högst upp i en busktopp och pratade och lät sig studeras. Vilken förmiddag! Det var knappt så vi hade tid att titta på rostgumpsvalorna, de ringmärkta skedstorkarna och allt det andra i flodmynningen.

Vi passerade en strandrestaurang för ett sent lunchstopp och åkte till Soussmynningen. Där var det mycket fågel som vanligt. Stora flockar av flamingo, skrattmåsar och olika vadare. Det enda nya var en flock *sandlöpare*.

Vi var för mätta att gå ut och äta, så vi nöjde oss med vårt reseförråd av tonfisk, sardiner och kex.

Eremitibis

20 november. Upp tidigt för att vara i Massa i soluppgången. I mörkret körde vi fel i Suosskorsningen och missade den dåliga skyltningen mot Tiznit ett par gånger innan vi var på rätt väg. Vi tog vägen mot Sidi Rbat och körde ner till den sk bron enligt Bergier sid 84. Den första fågel, som mötte oss var en skedandshanne med mycket avvikande utseende och blänkande kolsvart näbb. Artbestämningen i efterhand gav dock inget annat än vanlig skedand. En *tjockfot* kom flygande lågt över oss. *Cettisångare* satt nära och lät mycket och *rörsångare* höll till i närmaste vass. I och vid vattnet fanns sothöna, rörhöna, skedand, smådopping, kungsfiskare, rostgumpsvala, brunstrupig backsvala, ladusvala och sköldpaddor. Vi fortsatte med bil över den lilla bron och gav oss in några hundra meter i jordbrukslandskapet på västra sidan av floden. Landskapet här liknar en mindre och sliten kopia av Nildalen med små ytbevattnade åkertegar med mest luzern. Åsnekärrorna är många och folk går klädda som på Jesu tid. Där fanns det gott om fågel: Svartbukiga flyghöns, kornsparv, *dvärglärka*, *gulärta*, *glasögonsångare*, hämpling och grässångare mm. Vi fortsatte genom odlingarna och uppför ett berg. Vi passerade sandvägen mellan byn på berget och Massamynningen. Vägen går längs ett stängsel, som går längs det stora naturreservatets södra kant. Vi följde reservatsgränsen västerut tills det dök upp 4 *ökenlöpare* nära bilen. Vi sprang ut och njöt av denna efterlängtade fågel, som vi missat på alla tidigare resor. Vägen fortsatte och slutade i en liten by nere vid havet precis söder om Massamynningen. Där stannade vi och tog sol- och bad- och skådarpaus. Havet lika tomt som vanligt i det vackra vädret, men dock sågs havssula, kustlabb och *sjöorre* sträckande söderut. Sandlöpare och svartbent strandpipare på stranden.

Vi åkte vidare stora landsvägen söderut genom Tiznit och över Antiatlas mot Sidi Ifni. Vägstudierna gav bara "det vanliga" och berberekorrar och råttor. Framme tog vi in på Hotel Suerte Loca vid stranden. Hotellet hade vi läst om i en Internetrapport, där författarna lyriskt beskrev takterrassens skådning av litor och andra havsfåglar. Vi hann inta terrassen före solnedgången, men inga litor här heller. Hotellet var verkligen genuint och mysigt i gammal spansk stil och vi trivdes, så vi bokade in nästa natt på en gång. Priset hamnade på ca 125 kronor per person och dygn för boende i dubbelrum med badrum inkl frukost och middag. Dock ska man själv komma ihåg handduk, tvål och toalettpapper. God och mättande mat åt vi på hotellet.

21 november. Frukost och skådning på takterrassen. En blåtrast och 2 korpar på nära håll. I en damm nere i byn fanns det mindre strandpipare, drillsnäppa och silkeshäger. Vi gav oss iväg

över bergen mot Guelmim i sällskap av svart stenskvätta. Landskapet öppnade sig och ökenstenskvättan hälsade oss välkommen till öknen. Strax norr om staden blev det snabbstopp då någon hittade 6 *saharaskriktrast* i en buskridå. De tjuvtradede men hann tyvärr flyga innan vi fick upp tuberna. En kort och intensiv obs. Medan vi körde fel och försökte ta oss ut på Tan Tan-vägen blev vi förföljda av en man på moped. När han hann upp oss på en bensinstation berättade han att han ville visa oss en kamelkaravan en bit från stan för 5 Dirham. Vi tackade och sa att vi skulle studera fåglar först, så han skulle vänta vid bensinstationen. Vi körde söderut genom öknen och noterade särskilt Goosneys kilometerangivelser. Vi stannade först vid en nämnd wadi, där vi inte hittade någon annan sångare än gransångare men såg enkelbeckasin och skogssnäppa. Öknen var förvånansvärd tom på fågel. Vi hade ju läst om alla stora lärk- och flyghönsflockar man kunde se. Vi hittade bara en flock dvärglärka. Vid en annan wadi fanns det mindre strandpipare. Vi vände efter ca 5 mil och körde sedan västerut på en fin asfaltsväg ut i tomt intet. En oas full med kameler uppenbarade sig. Stora flockar med klippduva flög längs bergssida. Nere i oasen var det ganska fågeltomt. Lite längre fram låg en stad. Vi hittade berberstenskvätta, svart stenskvätta och en hökörn innan en äldre man, som studerade vad vi höll på med, bjöd in oss på kaffe. Pga tidsbrist och inga kunskaper i franska så tackade vi nej, vilket vi ångrade senare, när vi insett att vi missat denna unika gästfrihet och att se hur marockaner i ökenbyar bor. På vägen tillbaks mot landsvägen såg vi fler berberstenskvätta och en sandökenlärka. Vägen mot Guelmim var fortfarande tom på fågel så när som på flockar av dvärglärka. Vi åkte in vid wadin igen och tog en sväng genom macchiavegetationen. Där studerades glasögonsångare och en *atlassångare*. Snabbt igenom Guelmim innan mopedisten skulle hitta oss. Vi ville inte köra genom bergen i mörker. På hotellet möttes vi av ägarinnan, som tog upp matbeställning för kvällen. Vi valde kameltajine. Ett besök på terrassen gav inget nytt, så vi gick ner till matsalen och vips stod maten och vattnet på bordet. Tyvärr blev vi inte mätta, för vi fick aldrig chansen att beställa en förrätt, vilket vi hade gjort kvällen före. Vi gick ut på stan och beställde in var sin portion av torra frukter (fikon, dadlar och nötter) för att bli mätta. Ägaren till stället sprang och hämtade en svensk skrift från en Bohusländsk konstskola, som brukade besöka honom regelbundet.

22 november. Vid terrassfrukosten hälsade blåtrasten god morgon. Vi såg kustlabbe, kentsk tärna, sjöorre och roska men inget annat fågelnytt på havet. Vi såg dock minst 2 delfiner flera gånger under frukosten. Vi styrde mot norr samma väg som vi kommit för att "vid första bästa tillfälle" (enligt rapport) leta efter *toppskarv*. Strax söder om Mirleft gick det ner en asfaltsväg mot en liten hamn. Och där utanför på en klippa satt det 5 stycken. I det vackra vädret passade vi på att ta ett badstopp, som dock blev hastigt avbrutet av en stackars fattig, tiggande och blödande dam som ville sälja musslor. Vi hittade en ny och fin asfaltsväg längsmed kusten mot Tiznit. Längs vägen svart stenskvätta, klippsvala och en örnråk. Nu var kartläsarna i baksätet på hugget, för de hittade en "genväg" till Massa. Den gick från strandbyn väster om Tiznit rakt upp mot Massa. Första 2 milen var fin asfaltsväg genom macchialandskap. Sen kom vi fram till en by och den fina vägen tog slut och vi skulle just vända, när vi såg att det var textat Massa med stora bokstäver samt en pil på ett hus. Skyltarna och pilarna fortsatte, men vägen blev bara sämre och sämre. Utanför byn var "vägen" 4 meter bred och i så dåligt skick med uppstickande stora spetsiga stenar att vi höll max 10 km/timme. Uppmuntrade av skyltar och pilar fortsatte vi så länge att det till slut kändes längre och sämre att vända. Vägen var ju bred, så den borde leda någonstans? Till slut nådde vi ett krön och såg

i alla fall bebyggelse, så vi fortsatte. Det var ganska tomt på fågel längs vägen, dessutom var passagerarna för skärrade att titta på annat än vägen, medan chauffören gjorde allt för att förhindra punktering. Men på första huset vi nådde satt en minervauggla och kikade förvånat på oss. Vi hittade pilarna igen och lyckades snirkla oss igenom en stad ner till floden Massa. Där stoppade vi samtidigt som en flock *tofsvipa* slog ner bakom en mur. En brun kärnhök jagade över vassen. Efter bron satt en svartvingad glada i en trädtopp och lät sig beskådas. Vi kom in i östra delen av Massa och körde mot reservatet. Vi stannade halvvägs ut till parkeringsplatsen för ett matstopp. Då hittade vi en minervauggla och en *turturduva* på berget samt en jagande fiskgjuse över floden. I floden hittade vi som vanligt mycket fågel, mest sothöna och brunand, men även vadare som tex rödspov. På hemvägen strax innan vi lämnade floden upptäcktes 3 *rostand* nere i vattnet och 1 *blek tornseglare* i luften. På väg ner mot vår marockanska restaurang i kvällsmörkret precis utanför hotellet sa Fredrik: ”Där flög en uggla.” Vi stannade till och såg att hotellets nattvakt tittade upp i träden. Vi gick fram och frågade, men han kunde bara franska. Men han förstod tydligen vad vi menade och lyste med ficklampa upp i trädet på en *dvärguv*. Sten sprang till rummet och hämtade fågelboken och vakten pekade sen ut samma fågel, som vi hade artbestämt i hans lampsken. Uven blev tydligen bländad av lampan för han flyttade sig några gånger. En gång landade han på en för svag gren och hängde och dinglade tills han fällde ut vingarna och skrek hjärtskärande innan han vinglande flög ner mot hotellets pool bakom muren. Kyparen på Restaurang Johara såg inte glad ut när vi visade fågelboken. Han sa att det förebådar dödsfall att se en uggla.....

23 november. Förmiddagen ägnade vi åt stranden nedanför hotellet. Resans riktiga semester. Efter en lätt lunch på ett strandfik åkte vi till Soussmynningen för resans sista fågelskådning i solnedgången. Mycket fågel som vanligt, men inget nytt. Vi såg och hörde en stor flock gulhämplingar. Det var säkert 100 st. Av det mesta och bästa kan nämnas: 370 skrattmås, 167 flamingo, 11 skedstork, 8 storspov, 3 fiskgjuse, 1 skärfläcka och 50-talet rödbenor som lät som en gotländsk vårdag i maj. Blandade flockar med strandskata, myrspov, rödspov, kustpipare, kärnsnäppa, sandlöpare, kustsnäppor och större och svartbent strandpipare. Vi försökte gå ut till havet längs floden, men stötte på en bäck som kom uppifrån det kungliga slottet, så vi fick ge upp sista försöket till havsskådning. I stället fick vi nöja oss med att njuta av den kungsfiskare som i fint ljus flög från busktopp till busktopp. Kvällen avslutade vi på den libanesiska restaurangen.

Flamingo och Skedstork

24 november. Nu återstod bara packningen innan Apollos transferbuss skulle ta oss till flygplatsen. Att 2 veckor kan gå så fort! Det här var en resa som gav mersmak. Åker vi tillbaks igen, så struntar vi kanske i hotellet. Med en hyrbil på flygplatsen verkar det varken dyrt eller svårt att skaffa eget boende.

Kontaktpersoner:

Ann och Sten Wikström

Stora Tollby Gård

Fole

621 75 VISBY

Tel: 0498-360 25

0707 54 60 25/26

Fax: 0498-369 59

E-mail: ann@storatollbygard.se

Mari och Fredrik fotograferade.

Artlista. (Antal är ibland uppskattat antal.)

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*: 15 ex Massa 12.11; 3 ex Massa 20.11; 2 ex Massa 22.11.

Skäggdopping *Podiceps cristatus*: 4 ex damm öster om Ouarzazate 16.11.

Havssula *Morus bassanus*: 1 ex Agadir 11.11; 5 ex Agadir-Tamri 19.11; 3 ex Massa 20.11.

Storskarv *Phalacrocorax carbo maroccanus*: Allmän vid alla kustnära våtmarker.

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*: 5 ex söder om Mirleft 22.11.

Rallhäger *Ardeola ralloides*: 1 ex Massa 12.11.

Kohäger *Bubulcus ibis*: Hittad på många våtmarker, ibland i stora flockar.

Silkeshäger *Egretta garzetta*: Ganska vanlig vid våtmark. (Ex med svarta fötter i Souss??)

Gråhäger *Ardea cinerea*: Hittad i alla våta biotoper från kust till berg.

Vit stork *Ciconia ciconia*: 1 ex Massa 12.11; 40 ex öster Ouarzazate 16.11.

Bronsibis *Plegadis falcinellus*: 25 ex Massa 12.11; 9 ex Massa 22.11.

Eremitibis *Geronticus eremita*: 150-200 flygande ex Tamri (63 ex sittande)19.11.

Skedstork *Platalea leucorodia*: 4 ex Massa 12.11; 6 ex Tamri 19.11; 11 ex Souss 23.11.

Större flamingo *Phoenicopterus roseus*: 25 ex Massa 12.11. Souss alla besök (upp till 200).

Rostand *Tadorna ferruginea*: 3 ex Massa 22.11.

Bläsand *Anas penelope*: 5 ex Tamri 11.11.

Snatterand *Anas strepera*: 5 ex Massa 12.11.

Kricka *Anas crecca*: 2 ex Tamri 11.11; 5 ex Tamri 19.11.

Gräsand *Anas platyrhynchos*: 10 ex Massa 12.11; 5 ex Tamri 19.11.

Stjärtand *Anas acuta*: 10 ex Tamri 11.11; 7 ex Massa 12.11; 2 ex Massa 22.11.

Skedand *Anas clypeata*: Vanlig i Tamri och Massa.

Marmorand *Marmaronetta angustirostris*: 20 ex Massa 12.11; 10 ex Massa 22.11.

Brunand *Aythya ferina*: Stora flockar på >1.000 i Massa.

Vitögd dykand *Aythya nyroca*: 10 ex Massa 12.11; 1 ex Massa 22.11.

Sjöorre *Melanitta nigra*: 22 ex Massa 20.11. 1 ex Sidi Ifni 22.11.

Svartvingad glada *Elanus caeruleus*: 1 ex Soussdalen 18.11; 1 ex Massa 22.11.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*: 1 hona Massa 12.11; 1 hona damm Ouarzazate 16.11; 1 ex Massa 22.11.

Sparvhök *Accipiter nisus*: 1 ex Oukaimeden 15.11; 1 ex Atlasbergen 15.11.

Örnvråk *Buteo rufinus*: 1 ex Okaimeden 15.11; 1 ex Tagdilt Tracks 16.11; 1 ex Tagdilt Tracks 17.11; 1 ex norr Tagdilt Tracks 17.11; 1 ex norr Sidi Ifni 22.11.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*: 1 ex Atlas väster Marrakech 14.11.

Hökörn *Hieraaetus fasciatus*: 1 ex Massa 12.11; 1 ex 4 mil söder Guelmim 21.11.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*: 1 ex Souss 13.11; 2 ex Massa 22.11; 3 ex Souss 23.11.

Tornfalk *Falco tinnunculus*: Mycket vanlig hela resan i alla biotoper.

Slagfalk *Falco biarmicus*: 2 ex Atlasbergen 15.11.

Berberfalk *Falco pelegrinoides*: 2 ex Tagdilt Tracks 16.11; 2 ex Tagdilt Tracks 17.11 (artbestämning ev osäker).

Rörhöna *Gallinula chloropus*: 7 ex Massa 12.11; Vanlig i få exemplar i de flesta våtmarker.

Sothöna *Fulica atra*: Mycket allmän i alla större våtmarker. Ofta flockar på >1.000.

Strandskata *Haematopus ostralegus*: 10 ex Souss 13.11; 10 ex Souss 23.11.

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*: 3 ex Souss 13.11; 1 ex Massa 22.11; 1 ex Souss 23.11.

Styllöpare *Himantopus himantopus*: 50 ex Souss 13.11; 10 ex Souss 23.11.

Tjockfot *Burhinus oedicephalus*: 1 ex i Massa 20.11.

Ökenlöpare *Cursorius cursor*: 10 ex i Massa 20.11.

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*: 1 ex El Kelaa 17.11; 2 ex väster Ouarzazate 18.11; 5 ex Sidi Ifni 21.11; 1 ex Guelmim 21.11.

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*: Vanlig i Massa och Souss.

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus*: 3 ex Massa 12.11; 8 ex Massa 20.11; 15 ex Souss 23.11.

Kustpipare *Pluvialis squatarola*: 5 ex Souss 13.11; 3 ex Souss 23.11.

Tofsvipa *Vanellus vanellus*: 15 ex Massa 22.11.

Kustsnäppa *Calidris canutus*: 10 ex Souss 13.11; 5 ex Souss 23.11.

Sandlöpare *Calidris alba*: 49 ex Souss 19.11; 10 ex Massa 20 11; 20 ex Sidi Ifni 21.11; 20 ex Souss 23.11.

Småsnäppa *Calidris minuta*: 1 ex Souss 13.11.

Mosnäppa *Calidris temminckii*: 2 ex Souss 13.11.

Kärrsnäppa *Calidris alpina*: 10 ex Massa 12.11; 100 ex Souss 13.11; 15 ex Souss 23.11.

Brushane *Philomachus pugnax*: 10 ex Souss 13.11.

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*: 1 ex väster Ouarzazate 18.11; 2 ex Guelmim 21.11.

Rödspov *Limosa limosa*: 20 ex Souss 13.11; 6 ex Massa 22.11.

Myrspov *Limosa lapponica*: 10 ex Massa 12.11; 10 ex Souss 13.11; 4 ex Souss 23.11.

Småspov *Numenius phaeopus*: 2 ex Cap Rihr 11.11.

Storspov *Numenius arquata*: 10 ex Souss 13.11; 8 ex Souss 23.11.

Svartsnäppa *Tringa erythropus*: 1 ex Massa 12.11; 2 ex 4 mil söder Guelmim.

Rödbena *Tringa totanus*: 100 ex Souss 13.11; 50 ex Souss 23.11.

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*: 2 ex Tamri 11.11; 5 ex Massa 12.11; 4 ex Souss 13.11.

Skogssnäppa *Tringa ochropus*: 1 ex Souss 13.11; 2 ex väster Ouarzazate 18.11; 1 ex Guelmim 21.11; 2 ex Souss 19.11; 2 ex Souss 23.11.

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*: 5 ex Massa 12.11; 10 ex Souss 13.11; 3 ex Sidi Ifni 21.11.

Roskarl *Arenaria interpres*: 1 ex Souss 13.11; 1 ex Sidi Ifni 22.11.

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*: 1 ex norr Agadir 19.11; 2 ex söder Cap Rihr 19.11; 1 ex Massa 20.11; 3 ex Sidi Ifni 22.11.

Skrattmåsar *Larus ridibundus*: Stora flockar i Souss.

Rödnäbbad trut *Larus audouinii*: Stora flockar på 200-tals norr Agadir – söder Cap Rihr.

Silltrut *Larus fuscus*: Ganska vanlig hela kusten.

Medelhavstrut *Larus michahellis*: Mycket vanlig i stora flockar längs hela kusten.

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis*: 4 ex Agadir 11.11; 5 ex Souss 13.11; 1 ex Tamri 17.11; 8 ex Sidi Ifni 22.11.

Svartbukig flyghöna *Pterocles orientalis*: 25 ex Tagdilt Tracks 17.11; 9 ex Massa 20.11.

Vitbukig flyghöna *Pterocles alchata*: 10 ex Tagdilt Tracks 17.11.

Klippduva *Columba livia*: 2 ex Agadir 10.11; 40 ex 4 mil söder Guelmim 21.11; 8 ex Sidi Ifni 21.11.

Förutom dessa obsar av den ursprungliga vildformen, har den domesticerade formen setts nästan varje dag.

Ringduva *Columba palumbus*: 25 ex mot Oukaimeden 15.11.

Turturduva *Streptopelia turtur*: 1 ex Massa 22.11.

Turkduva *Streptopelia decaocto*: Ganska allmän i samhällen och städer samtliga dagar.

Palmduva *Streptopelia senegalensis*: Enstaka i Massa alla besök.

Dvärguv *Otus scops*: 1 ex hotellparken Anezi Agadir 22.11.

Minervauggla *Athene noctua*: 2 ex mot Oukaimeden 15.11; 2 ex Massa 22.11.

Rödhsad nattsjärva *Caprimulgus ruficollis*: 1 ex flygande över vägen vid Soussmynningen 13.11.

Blek tornseglare *Apus pallidus*: 1 ex Massa 22.11.

Stubbstjörtseglare *Apus affinis*: 1 ex Agadir 10.11; 20 ex Soussdalen 18.11.

Kungsfiskare *Alcedo atthis*: 2 ex Tamri 11.11; 2 ex Massa 12.11; 1 ex Tamri 19.11; 1 ex Massa 20.11; 1 ex Souss 23.11.

Biätare *Merops apiaster*: 1 ex Tamri 19.11.

Sandökenlärka *Ammomanes cincturus*: 2 ex Tagdilt by 17.11; 1 ex 4 mil s Guelmim 21.11.

Stenökenlärka *Ammomanes deserti*: 4 ex Tagdilt by 17.11.

Härfågellärka *Alaemon alaudipes*: 1 ex väster Marrakech 14.11; 7 ex Tagdilt Tracks 17.11.

Tjocknäbbad lärka *Rhamphocoris clotbey*: 2 ex Tagdilt Tracks 17.11.

Dvärglärka *Calandrella rufescens*: 50 ex Massa 20.11; Några flockar s Guelmim 21.11.

Tofslärka *Galerida cristata*: Några ex artbestämda. Mycket vanlig främst i inlandet.

Lagerlärka *Galerida theklae*: 1 ex Tamri 11.11. Vi artbestämde inte alla tofs/lagerlärkor, men fick en känsla av att denna är vanligare i kustlandet.

Ökenberglärka *Eremophila bilopha*: 10 ex Tagdilt Tracks 16.11.

Brunstrupig backsvala *Riparia paludicola*: Tämligen allmän i Massa.

Klippsvala *Ptyonoprogne rupestris*: 100 ex Ouarzazate damm 16.11; 5 ex öster Ouarzazate 17.11; 10 ex väster Ouarzazate 18.11; 5 ex Massa 22.11; 10 ex norr Sidi Ifni 22.11.

Ladusvala *Hirundo rustica*: Mycket vanlig i Massa. Sågs sparsamt i andra samhällen.

Rostgumpsvala *Hirundo daurica*: 2 ex Massa 12.11; 10 ex Tamri 19.11; 15 ex Massa 20.11.

Ängspioplärka *Anthus pratensis*: Sparsamt förekommande på många platser.

Gulärta *Motacilla flava*: 30 ex Massa 20.11.

Forsärta *Motacilla cinerea*: 3 ex mot Oukaimeden 15.11.

Sädesärta *Motacilla alba*: Mycket vanlig på hela resan. 1 ex mot Oukaimeden tillhörde rasen *subpersonata* 15.11.

Trädgårdsbulbyl *Pycnonotus barbatus*: Allmän samtliga dagar.

Rödhake *Erithacus rubecula*: 1 ex sedd Souss 13.11. Hördes lite här och var.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*: Vanlig på de flesta ställen.

Diademrödstjärt *Phoenicurus moussieri*: Mycket vanlig nästan överallt.

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquata*: Mycket vanlig nästan överallt.

Ökenstenskvätta *Oenanthe deserti*: 1 hona Tagdilt Tracks 16.11; Många Goelmim 21.11.

Berberstenskvätta *Oenanthe moesta*: 70 ex Tagdilt Tracks 16-17.11; 7 ex Guelmim 21.11.

Vitkronad stenskvätta *Oenanthe leucopyga*: 25 ex öster Ouarzazate 16-17.11.

Svart stenskvätta *Oenanthe leucura*: Vanlig i kustnära bergslandskap hela resan.

Blåtrast *Monticola solitarius*: 3 ex Massa 12.11; 2 ex ö Ouarzazate 16.11; 1 ex v Ouarzazate 18.11; 1 ex Sidi Ifni 21.11; 1 ex Sidi Ifni 22.11.

Koltrast *Turdus merula*: Ganska vanlig överallt utom i öknen.

Cettisångare *Cettia cetti*: 1 sjungande ex Massa 20.11; 1 ex Massa 22.11.

Grässångare *Cisticola juncidis*: 5 ex Souss 13.11; 2 ex Massa 20.11; 1 ex Guelmim 21.11; 6 ex Massa 22.11; 3 ex Souss 23.11.

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*: 1 ex Massa 20.11.

Macchiasångare *Hippolais opaca*: 1 ex Souss 13.11.

Atlassångare *Sylvia deserticola*: 1 ex söder Guelmim 21.11.

Glasögonsångare *Sylvia conspicillata*: 1 ex Massa 20.11; 1 ex söder Guelmim 21.11.

Sammethätta *Sylvia melanocephala*: Ganska vanlig i buskar nästan överallt.

Svarthätta *Sylvia atricapilla*: 1 hona Agadir 11.11.

Gransångare *Phylloscopus collybita*: Mycket vanlig nästan överallt.

Iberisk gransångare *Phylloscopus ibericus*: Ska tydligen finnas, men vi artbestämde ingen.

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*: 1 ex Agadir 11.11.

Saharaskriktrast *Turdoides fulvus*: 6 ex Guelmim 21.11.

Svartmes *Parus ater*: 1 ex Oukaimeden 15.11.

Koboltmes *Parus teneriffae*: 1 ex Oukaimeden 15.11.

Talgoxe *Parus major*: Något ex nästan varje dag.

Ökenvarfågel *Lanius meridionalis*: Mycket vanlig nästan överallt.

Skata *Pica pica mauritanica*: Ganska vanlig enstaka eller i flock på många ställen.

Nötskrika *Garrulus glandarius*: 2 ex före Oukaimeden 15.11.

Alpkråka *Pyrrhocorax pyrrhocorax*: 100 ex mot Oukaimeden 15.11.

Korp *Corvus corax*: 2 ex väster Marrakech 14.11; 2 ex Sidi Ifni 21.11.

Svartstare *Sturnus unicolor*: Vanlig i större eller mindre flockar på många ställen.

Gråsparv *Passer domesticus*: Vanlig överallt.

Stensparv *Petronia petronia*: Möjligen 1 ex öster Ouarzazate 18.11.

Bofink *Fringilla coelebs africana*: Sågs lite här och där.

Gulhämsling *Serinus serinus*: Tämligen allmän-allmän nästan alla dagar.

Grönfink *Carduelis chloris*: 1 ex Oukaimeden 15.11; 1 ex ö Ouarzazate 17.11; 6 ex Arganaskogen övre Soussdalen 18.11.

Steglits *Carduelis carduelis*: Större eller mindre flockar på flera ställen.

Hämpling *Carduelis cannabina*: 1 ex Cap Rihr 19.11; 20 ex Massa 20.11.

Ökentrumpetare *Bucanetes githagineus*: 2 ex ö Ouarzazate 16.11; 5 ex Tagdilt Tracks 16.11; 10 ex norr Tagdilt Tracks 17.11; 15 ex väster Ouarzazate 18.11.

Häcksparv *Emberiza cirrus*: 2 ex (1 par) Massa 12.11.

Hussparv *Emberiza striolata*: Vanlig i många orter.

Kornsparv *Emberiza calandra*: 1 ex Massa 12.11; 1 ex Massa 20.11; 1 ex Guelmim 21.11.